

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 723/2019
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Бранко Ковшек, адвокат из ... и Зоран Бељић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Борислав Борозан, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4623/17 од 05.10.2018. године, у седници већа одржаној 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4623/17 од 05.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 3362/16 од 23.05.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да тужили као законској наследници пок. ВВ припада $\frac{1}{4}$ права и обавеза по основу уговора број .. од 23.04.1968. године о купопродаји стана у изградњи око ... улице у ... у блоку .., зграда .., улаз .., двособан стан број .., обрачунске површине 52,20 м², закључен између ГП „Неимар“ из Београда у својству продавца и оставиоца сада пок. ВВ у својству купца. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженом исплати на име трошкова парничног поступка износ од 199.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4623/17 од 05.10.2018. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је утврђено да тужили као законској наследници пок. ВВ припада $\frac{1}{4}$ права и обавеза по уговору бр. .. од 23.04.1968. године о купопродаји стана у изградњи око ... улице у ..., у блоку .., зграда бр. .., улаз .., двособан стан број .., обрачунске површине 52,20 м² закључен између ГП „Неимар“ из Београда у својству продавца и оставиоца сада пок. ВВ у својству купца. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка тако што је обавезан тужени да исплати тужили на име накнаде трошкова парничног

поступка износ од 201.600,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се ревизијом указује не може бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ВВ је преминуо ...1995. године. Од законских наследника је оставио тужиљу као ћерку и туженог као сина. Тужиља је ванбрачна ћерка ВВ и отац је одржавао контакте са ћерком све до 1983. године, када се није одазвао њеном позиву за свадбу. Од 1989. године тужиља живи у ... и од тада је прекинула сваки контакт са оцем. Тужени је након смрти оца пред Другим општинским судом у Београду покренуо оставински поступак који се водио под бројем О. ../04. Приликом утврђивања круга наследника, тужени је изјавио да је он једини законски наследник свога оца и донето је решење О бр. ../04 од 19.10.2004. године које је постало правноснажно 20.10.2004. године, по ком је на целокупној заоставштини иза пок. ВВ, који чине сва права по основу уговора бр. .. од 23.04.1968. године о купопродаји стана у изградњи око ... улице у ..., у блоку .., зграда бр. .., улаз .., двособан стан број .., закључен између ГП „Неимар“ из Београда као продавца и пок. ВВ у својству купца оглашен као једини законски наследник. Тужиљу је о смрти оца обавестила њена мајка након његове сахране. Првобитно, тужиља је тужбом која је у овој правној ставри поднета 10.06.2010. године тражила да се утврди да јој по основу законског наслеђа иза пок. ВВ припада $\frac{1}{4}$ сувласничког удела на стану који је предмет уговора бр. .. од 23.04.1968. године, а поднеском од 17.01.2017. године по истом основу утврђење сувласништва $\frac{1}{4}$ на правима и обавезама по основу истог уговора.

Код таквог стања, првостепени суд је сматрајући да је поднеском од 17.01.2017. године промењена истоветност тужбеног захтева, дозволио објективно преиначење тужбе од 17.01.2017. године позивом на испуњеност услова из члана 199. ЗПП. С тим у вези, а полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да је тужиља као наследник изгубила право захтевати заоставштину услед застарелости јер је од смрти пок. ВВ ...1995. године до дана преиначења тужбе 17.01.2017. године истекао рок од 20 година у ком је тужба могла бити поднета према туженом као несавесном држаоцу из члана 139. Закона о наслеђивању ("Сл. гласник РС", бр. 52/74, 1/80) и одлучио одбијањем тужбеног захтева.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је преиначена првостепена пресуда и усвојен тужбени захтев, па су супротни наводи ревизије неосновани. Наиме, чланом 139. ранијег Закона о наслеђивању ("Службени гласник СРС", бр. 52/74, 1/80), који се у конкретном случају примењује на основу члана 237 став 1 Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС", 46/95, 101/2003, 6/2015) прописано је да право захтевати заоставштину као наследник оставиоца према савесном држаоцу застарева за две године од дана када је наследник сазнао за своје право и за држаоца ствари заоставштине, а најдаље за 10 година рачунајући за законског наследника од момента смрти оставиоца а за тестаменталног наследника од проглашења тестаментa, док према несавесном држаоцу ово право застарева за 20 година. Реч је о застарелости наследничке тужбе, којом се штити право наследника на заоставштину. Протеком законом прописаног рока за остварење права на заоставштину из наведене одредбе престаје и само право на законско наслеђе. Међутим, рокови из наведене законске одредбе се не односе на санаследнике истог оставиоца, већ на трећа лица која су у наследноправном односу са оставиоцем или његовим наследником.

Тужила и тужилац су сестра и брат по оцу сада пок. ВВ преминулог ...1995. године, односно наследници првог наследног реда, сходно члану 10. тада важећег ЗОН. Тужила је тужбом тражила да се према туженом, утврди њено право својине у траженом уделу на правима која су представљала заоставштину оставиоца и то своје право изводи из права наслеђа иза смрти свог оца. Дакле, ради се о наследницима истог оставиоца, па се ова тужба не може сматрати наследном тужбом у смислу члана 139. ранијег ЗОН, већ својинском тужбом и на спорни однос треба применом правила о стицању права својине из Закона о основама својинскоправних односа који прописује да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем, те да се право својине на ствар наслеђивањем стиче у тренутку отварања наслеђа на имовини умрлог, ако законом није другачије одређено (члан 20. и члан 36.), док право на утврђење својине не застарева.

Имајући у виду наведено, а како је тужени оглашен за јединог законског наследника пок. ВВ на основу правноснажног оставинског решења на целокупној заоставштини, то тужила која није била учесник тог оставинског поступка(и није везана материјалном правноснашћу тог решења), као нови наследник своја наследна права може остварити директно у парници неограничена икаквим роковима, јер право тужиле да према туженом захтева заоставштину не застарева, због чега је побијаном одлуком правилно преиначена првостепена пресуда, усвојен тужбени захтев и утврђено право својине тужиле у траженом уделу по основу наслеђа.

При том, по налажењу Врховног касационог суда правилан је и закључак другостепеног суда да је поднеском од 17.01.2017. године уређен тужбени захтев, а разлоге другостепеног суда да се у конкретном не ради о преиначењу тужбе у смислу члана 200. ЗПП, променом истоветности тужбеног захтева, као правилне прихвата и овај суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија

Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић